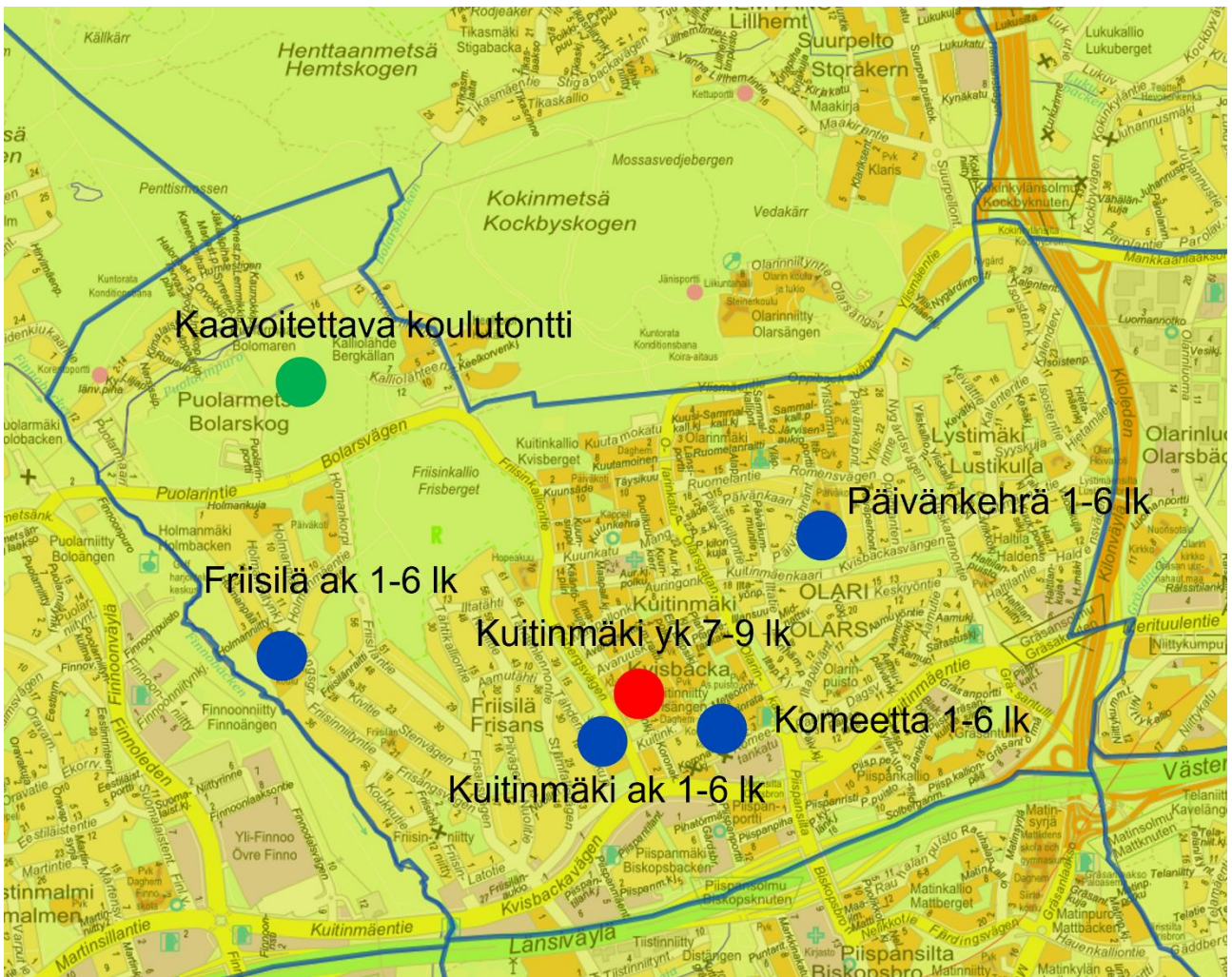

Selvitys suomenkielisen perusopetuksen tilakapasiteetin riittävydestä Olarin tilastoalueella

Kasvun ja oppimisen lautakunta on pyytänyt selvitystä Olarin alueen perusopetuksen kapasiteetista. Olarin alueella ymmärretään tässä tarkastelussa Olarin tilastoaluetta (kuva).

Alueella sijaitsevat Friisilän alakoulu, Kuitinmäen yhtenäinen peruskoulu sekä Päivänkehrän koulu, jolla on varsinaisen Päivänkehrän koulurakennuksen lisäksi Komeetan toimipiste. Olarin tilastoalueelta on alakouluikäisten lähikouluksi osoitettu lähes aina jokin edellä mainituista kouluista.

Oppilasmäärän kehitys vuosina 2019-2022

Edellä mainittujen koulujen oppilasmäärän kehitys vuosina 2019-2022 on kuvattu seuraavassa taulukossa:

Oppilasmäärä 20.9.	2019	2020	2021	2022
Friisilän koulu	132	143	143	144
Kuitinmäen koulu	729	745	708	685
Päivänkehrän koulu	656	683	712	701
josta Komeetan toimipiste	140	137	127	116
Yhteensä	1517	1571	1563	1530

Tarkastelualueen koulujen yhteenlaskettu oppilasmäärä on lähtenyt laskuun vuoden 2020 jälkeen. Tämä selittyy sillä, että syntyvyys laski Espoossa yli 500 lapsella eli noin 15% vuodesta 2013 vuoteen 2020, eikä muuttoliike ole kompensoinut pudotusta kuin osittain.

Kyseisten koulujen oppilasmäärät 20.9.2022 vuosiluokittain selviävät seuraavasta taulukosta:

Oppilasmäärät 20.9.2022	1	2	3	4	5	6	7	8	9	Yhteensä
Friisilän koulu	22	24	22	33	23	20				144
Kuitinmäen koulu	45	47	54	53	53	52	134	124	123	685
Päivänkehrän koulu	98	115	136	135	103	114				701
josta Komeetan toimipiste	17	18	18	20	20	23				116
Yhteensä	165	186	212	221	179	186	134	124	123	1530

Vuoden 2023 oppilaaksioton ennakkotietojen perusteella ko. koulujen yhteenlasketun oppilasmäärän arvioidaan pienentyvän tästä lukuvuodesta ensi lukuvuoteen vuosiluokilla 7-9 13 oppilaalla. Vastaavasti vuosiluokkien 1-6 oppilasmäärä tulee vähenemään 8 oppilaalla.

Oppilasmäärän ennustettu kehitys 2022-2030

Seuraavassa taulukossa on esitetty Espoon kaupungin uusimman väestöennusteen mukainen peruskouluikäisten oppilasennuste Olarin tilastoalueella ikäluokittain. Vuosiluvun kohdalla oleva luku kuvaa tilannetta kyseisen vuoden syksyllä. Ruotsinkieliset lapset ja nuoret eivät ole taulukon luvuissa mukana. Vuoden 2021 rivi kuvaa toteutunutta tilannetta vuoden 2021 lopussa.

Ikä 31.12.	7-v	8-v	9-v	10-v	11-v	12-v	7- 12v yht	13-v	14-v	15-v	13- 15v yht	Yhteen- sä
2021	186	200	200	166	176	187	1116	175	168	175	518	1634
2022	154	188	201	202	169	178	1092	187	177	168	531	1623
2023	158	158	190	203	204	171	1084	179	188	177	544	1628
2024	155	161	159	191	205	207	1079	171	181	189	540	1619
2025	130	157	162	160	194	206	1010	207	172	180	559	1568
2026	136	133	159	165	163	196	952	208	209	173	590	1542
2027	150	139	135	162	167	166	919	197	210	209	616	1535
2028	149	154	142	138	165	171	918	167	199	210	576	1494
2029	163	151	155	147	130	171	916	173	165	206	544	1460
2030	166	164	152	160	138	135	914	172	171	171	514	1428
2031	166	166	164	155	150	143	943	136	170	176	482	1425

Taulukkoa tulkittaessa on huomattava, että lukuja ei voi suoraan verrata aiemmin esitettyihin koulujen oppilasmääriä kuvaaviin taulukoihin. Tämä johtuu siitä, että kaikki oppilaat eivät tule omaan lähikouluun, vaan osa hakeutuu esimerkiksi painotettuun opetukseen tai muun koulutuksen järjestäjän opetukseen kuten Espoon Steinerkouluun tai Espoon kristilliseen kouluun. Tämä osuus pysyy yleensä kohtalaisen vakiona, ja siksi on oleellista tarkastella oppilasmäärien muuttumista väestöennusteessa.

Oppilasennusteen mukaan Olarin tilastoalueen alakouluikäisten määrä vähenee vuodesta 2022 vuoteen 2030 mennessä 178 oppilaalla. Yläkouluikäisten määrä kasvaa ennusteen mukaan 85 oppilaalla vuoteen 2027 asti ja kääntyy sen jälkeen laskuun. Perusopetusikäisten kokonaismäärä alueella pienenee ennusteen mukaan hiljalleen koko ennustekauden ajan vähemmän ollessa yhteensä 198 oppilasta vuodesta 2022 vuoteen 2031 198.

Alueen koulutilakapasiteetin mitoituksessa on hyvä huomioida, että väestöennuste voi toteutua ennakoitua suurempana tai ennakoitua pienempänä. Molempiin vaihtoehtoihin on hyvä varautua.

Koska Espoon perusopetuksessa kaupunki on jaettu oppilasalueisiin, on myös hyvä tarkastella tilannetta koko Matinkylä -Olarin oppilasalueen tasolla. Oppilasalueen kokonaisoppilasmäärä on lievästi kasvava kasvun suuntautuessa kokonaan Suurpelto-Henttaan oppilasalueelle. Kyseiseltä alueelta ei kuitenkaan tulla Olarin tilastoalueen kouluihin.

Perusopetuksen tilakapasiteetti Olarin tilastoalueella nyt ja tulevaisuudessa

Kuitinmäen koulun alakouluosan valmistuessa kesällä 2023 Kuitinmäen kentällä sijaitsevat, tähän asti väistökäytössä olleet siirtokoulutilat vapautuvat alueen perusopetusikäisten lasten käyttöön. Tämä tuo alueelle 100 oppilaspaikkaa lisää. Komeetan toimipisteen tiloista luopuminen kesällä 2024 puolestaan vähentäisi alueelta 150 oppilaspaikkaa. Yhteisvaikutus kesään 2024 olisi siis -50 oppilaspaikkaa. Toisaalta Kuitinmäen koulun oppilasmäärä on jo tähän mennessä pienentynyt 60 oppilaalla syksyn 2020 oppilasmäärästä ja pienenee edelleen lukuvuodeksi 2023-24. Myös Päivänkehrän koulun oppilasmäärä on pienenemässä. Edellä mainituin perustein alueella on riittävästi perusopetuksen kapasiteettia myös kesän 2024 jälkeen.

Keväällä 2022 tehdyn selvityksen mukaan komeetan toimipisteen oppilaat mahtuvat Kuitinmäen koulun tiloihin. Kuitinmäen koulun kapasiteetti uuden alakoulurakennuksen ja nykyisen yläkoulurakennuksen mukaan laskettuna on 860 oppilasta, minkä lisäksi Kuitinmäen kentän siirtokoulutiloissa on tilat 100 oppilaalle. Kuitinmäen koulussa oli 20.9.2022 yhteensä 685 oppilasta. Mikäli Komeetan toimipisteen oppilaat siirrettäisiin Kuitinmäen koulun tiloihin, sen tilanahtaus olisi ilman siirtokoulutiloja hieman Espoon yhtenäisten peruskoulujen keskiarvon yläpuolella ja siirtokoulutilojen kanssa selvästi keskiarvon alapuolella. Kuitinmäen koulun kentän tilat voidaan alkuvaiheessa pitää käytössä ja niistä voidaan luopua oppilasmäärien pienentyessä.

On myös huomioitava, että useissa alueen kouluissa on varsin vajaita oppilasryhmiä. Esimerkiksi tarkastelualueen koulujen yleisopetuksen koulutulokkaita oli 20.9.2022 118, ja oppilaista oli muodostettu 6 opetusryhmää, vaikka oppilaat olisivat mahtuneet viiteen ryhmään.

Entisen Puolarmetsän sairaala-alueen kaavoituksen yhteydessä alueelle kaavoitetaan tontti perusopetuksen käyttöön. Kaava-alueen asukasmäärä ei ole vielä väestöennusteessa. Koulu mitoitetaan suuremmaksi kuin mitä pelkästään uusi kaava-alue tarvitsisi. Kouluun voidaan osoittaa myös esimerkiksi Kuitinmäen alueen luoteisosien oppilaita.

Suurpelto-Henttaan kasvavaa oppilasmäärään varten on mahdollista toteuttaa Opinmäen II vaihe. Myös Olarin koulun Olarinniityntien tontilla on rakennusoikeutta käyttämättä ja näin ollen laajennusvaraa. Suurpellon pohjoisosaan kaavoitetaan myös tontti alueen peruskoululaisia varten.

Opetuksen järjestäminen Komeetan tiloista luopumisen jälkeen

Komeetan toimipisteen tilojen käytöstä perusopetukselle luovutaan arviolta kesällä 2024. Tiloissa opiskelevien oppilaiden opetuksen järjestäminen tiloista luopumisen jälkeen tuodaan erikseen kasvun ja oppimisen lautakunnalle päätettäväksi ½-1v ennen tiloista luopumista. Opetuksen järjestämiseksi on kaksi päävaihtoehtoa:

- 1) Komeetan toimipisteen lukuvuoden 2023-24 vuosiluokkien 1-5 oppilaat siirtyvät syksyllä 2024 Kuitinmäen koulun oppilaisiksi. Siirtyville oppilaille voidaan myös antaa mahdollisuus hakeutua Päivänkehrän koulun oppilaisiksi, ja jos halukkaita on enemmän kuin voidaan Päivänkehrän ottaa, valinta tehtäisiin koulumatkojen pituuksien perusteella. Uudet koulutulokkaat otetaan normaalin oppilaaksiotto-prosessin mukaisesti johonkin oppilasalueen kouluun mutta ei enää Komeetan toimipisteeseen. Opetus järjestetään hyödyntäen Kuitinmäen koulun varsinaisia koulutiloja ja tarvittaessa Kuitinmäen kentän siirtokoulutiloja. Yhtenäisessä peruskoulussa alakouluosan ja yläkouluosan tiloja voidaan käyttää joustavasti eri-ikäisten oppilaiden määrän vaihtelun mukaan. Tämä vaihtoehto on toiminnallisesti ja koulujen johtamisen näkökulmasta parempi, mutta siinä tulee useammalle opettajalle sijoituskoulumuutos kuin vaihtoehdossa 2.
- 2) Komeetan toimipisteen lukuvuoden 2023-24 vuosiluokkien 1-5 oppilaat jatkavat syksyllä 2024 Päivänkehrän koulun oppilaina. Uudet koulutulokkaat otetaan normaalin oppilaaksiotto-prosessin mukaisesti johonkin oppilasalueen kouluun mutta ei enää

Komeetan toimipisteeseen. Päivänkehrän koulu hyödyntää opetuksessa Kuitinmäen kentän siirtokoulutiloja sekä tarpeellisilta osin Kuitinmäen koulun tiloja. Päivänkehrän koulun rehtori päättää, mitkä ryhmät opiskelevat Kuitinmäessä ja mitkä ryhmät Päivänkehrän pääkoululla. Huoltajien näkemystä asiassa kuullaan. Tässä vaihtoehdossa koulunpito on hankalampaa varsinkin Kuitinmäessä opiskelevien ryhmien määrän pienentyessä. Esimerkiksi S2 opetus, tukea tarvitsevien oppilaiden opetus, kielten opetus, katsomusaineiden opetus ei ole muutaman eri luokan kanssa toiminnallisesti ja taloudellisesti järkevää. Sijoituskoulumuutoksia henkilöstölle tulisi vain vähän kerrallaan ja osa niistä hoituisi henkilöstön luonnollisen vaihtuvuuden kautta.

Päivänkehrän ja Kuitinmäen koulujen rehtoreiden mielestä vaihtoehto 1 olisi parempi kuin vaihtoehto 2. Myös opettajat toivovat pitkäaikaista ja selkeää ratkaisua.